

**מה:**

עין משפט  
נר מצוה

בזו א מיי פט"ז מהל'  
מאכלות אסורות  
הלכה לב סמג לאין קמח  
טוש"ע י"ד סי' קלד סעיף  
ח:

בז ב מיי שם הנז' נג  
וגרס כג' התוס'  
טוש"ע שם סעיף ט:  
בזח ג ד טוש"ע שם סעיף  
יב:

מלפני ה' מיי' שם ה'ל' לג  
טוש"ע שם סעי' ט:

הלכו' בו סמג לאוין רפג  
טוש"ע י"ד סי' שא סעיף  
ח:

מאכלות אסורות  
הלכה לד ועיין בהשגות  
סמג לאוין קמח טוש"ע  
י"ד ס' קלד סעיף יא:

## מוסף רע"י

[illegible]

**ב**י קא מרד בהתירא קא מרד. פרש"י דיין נסך לא הוי עד דמטוין לקרקעיות דזיקי דידהו והא דלא מיחסר העליון צהגה צנזוק <sup>(7)</sup> כרשב"ג לקמן (דף עז). דלמר יין ציין ימכר כולו חוץ מדמי יין נסך שבו וק"ל כוונתו ואפי' היה נשאר יין משלהם צמוד

היה שפך להו חמרא לעובדי כוכבים ואזיל מעבר להו מעברא ויהבו ליה גולפי באגרא אתו אמרו ליה לאב"י א"ל כי קא טרח בהתיירא קא טרח והא רוצה בקיומו דלא נצטרו זיקי דמתני בהדיהו א"ג דמיייתו פריסדקי בהדיהו והא קא מעבר להו מעברא דקא טרח באיסורא דא"ל למברויא מעיקרא א"ג הנקיטי ביה קיטרי: **מתני'** איין נסך שנפל ע"ג ענבים ידיחן והן מותרות ואם היו מבוקעות אסורות <sup>א</sup>נפל ע"ג תאנים או על גבי תמרים אם יש בהן בנותן טעם אסור ומעשה בביתום בן זוגן שהביא גרוגרות בספינה ונשתברה חבית של יין נסך <sup>ב</sup>ונפל על גביהן ושאל לחכמים והתירו: <sup>ג</sup>זה הכלל כל שבהנאתו בנותן טעם אסור כל שאין בהנאתו בנותן טעם מותר <sup>ד</sup>כגון חומץ שנפל ע"ג גריסין: **גמ'** מעשה לסתור חסורי מיחסרא והכי קתני <sup>ה</sup>אם נותן טעם לפגם הוא מותר ומעשה נמי בביתום בן זוגן שהיה מביא גרוגרות בספינה ונשתברה חבית של יין נסך ונפל על גביהן ובא מעשה לפני חכמים והתירו: והוא כרי דחיישי דנפל עליה חביתא דין נסך שרייה רבא לזבוניה לעובדי כוכבים איתיביה רבה בר לויא לרבא <sup>א</sup>ביגד שאבד בו כלאים <sup>ב</sup>ה"ל לא <sup>ג</sup>מיכרנה לעובד כוכבים ולא <sup>ד</sup>יעשנה מרדעת לחמור אבל עושה אותו תכריכין למת מצוה <sup>ה</sup>לעובד כוכבים מ"ט לא דלמא אתי לזבוניה לישראל <sup>ו</sup>ה"ג אתי לזבוניה לישראל הדר ישראל למיטחינהו ולמפינהו ולזבוניהו לעובדי כוכבים שלא בפני ישראל תנן יין נסך שנפל ע"ג ענבים ידיחן והן מותרות ואם היו מבוקעות אסורות מבוקעות אין שאין מבוקעות לא אמר רב פפא <sup>ז</sup>שאני חימי הואיל ואגב צירייהו כמבוקעות דמין חמרא

[illegible]

וְשִׁמְשִׁי בָּשָׂר כַּחֲבֹז דְּגָנִי קָרָה בְּהִלָּה דְּנִטְיֵל כְּלִמְמִינָן הָמָּה דִּרְךְ גִּיל  
וְגוֹרִינָן שְׂמָה יִמְכְּרוּ לְיִשְׂרָאֵל וְכֵן לֹא יֵעָשׂוּ מִרְדֵּעַת לַחֲמוּר שְׂמָה יִ  
(בְּמִסָּה' כְּלָאִים פ"ט מִשְׁנֵה ד') מִרְדֵּעַת הַחֲמוּר וְתַכְרִיכִי הָמָּה אֵין בְּהֵן  
וְעוֹמֵמָה לְפִי שְׂמָה דְּרַבְּנָן כְּלִמְמִינָן בְּפ"ק דְּבִינָה (דף ע"ד:) לֹא יֵעָשׂוּ  
וְלֹאִפְּלִי עוֹלָה עַל כַּחֲסוֹ אֲפִילוּ הָרִבִּי עֲלֵיהֶן וְהִזְלֵ וְהִירֵה כִּרְךְ נִמְכָּר  
וְלֹאִפְּלִי עוֹלָה מִלְּעוֹט וְזוּ גַב וְזוּ וְלִכְלָאִים שְׂמָה הַחֲמוּר שְׂמָה אֲפִילוּ מִיֵּד  
הַרְבֵּת מִצּוּר. וְה"ה בְּלֹא אֹדֶר כְּדִמְנָן בְּמִסָּה' כְּלָאִים (פ"ט מ"ד) שְׂמָה  
וְהִירֵה שְׂמָה וְדֹאִי רִמְיָן לְהוּ מִשּׁוֹם לִוְעָה לְרַשׁ פ"י בְּאֹתָה שְׂמָה  
וְיִזְלֵ דְשִׁמְשִׁי צִינֵת שְׂמָה שְׂקוּלָה כְּנֶגֶד כָּל הַמְּצוֹת וְאִיכָּה לִוְעָה ט"ז  
כְּלִטְעוֹמֵמִיָּה דְּלִית לֵיה אֵין מְצוֹת בְּטִיּוֹת לַעֲמִיד לְבָה מִנְּמָלָה כְּשִׁיעֲמִדו  
לְרַשׁ לְפִי שְׂבָה לִיתָן טַעַם שְׁעוֹמֵדִים יֵשׁ לָהֶן וְאִי־כֵן לִוְעָה  
כְּדִבְרֵי ר' יִנְאי ו' דִּלָּה שְׂרִי אֲלֵה לְסוּפְדוֹ אֲבָל לְקוֹבְרוֹ בְּכָלִים אֲסוּפִּו  
מִמְטוֹלִיתִי הַמְּמִסֵּה דְקִי"ל כְּרִבִּי יוֹחָנָן דְּפִלְגִי אֲדִרִּי ר' יִנְאי וְשִׂרִי אֶף  
שְׂמָה אֲבָה שְׂאֹל הַחֲמִירוֹ תַּכְלָה מִנְּפִלְיָיו וְעַל פ"ס  
וְצִמְגִילָה (דף נ"ה) מִנְּיָן קָלְלוֹת וּבְרִכּוֹת וּרְבִינֵי יִתְחַק הִיא מַחֲלָה  
אִי לֹא הִירֵה הִיא שְׂמָה הִיא לֵעָם כְּלוֹמֵר לֹא יִקְיִמוּ אֲבָל הַחֲמִירוֹ  
שְׂקִיָּים וְלֹא קִיָּים וְאִפְּלִי לֹאֲוֹתן שְׂקִיָּים אֵין לְהִטָּל שְׂלֵה לְבִישִׁי  
ע"ג דְּרוֹת מָמוֹת וְהִיא חַיִּית מִתְבַּשְּׂשׂוֹת מִתְבַּשְּׂשׂוֹת שִׁירָה מִתְבַּשְּׂלִין הַכֵּל  
לְחֹשׁ שְׂמָה יִכְלֹו הַעוֹבֵד כּוֹכְבִּים וְיִשְׂרָאֵל בְּקַעְרָה אַחַת  
(דף נ"ה:) ו' דִּלָּה חֲמִירָה פֶּה שֶׁל עוֹבֵדִי כּוֹכְבִּים מִדְּמָה

הוא שפך להו חמרא לעובדי כוכבים. הוא היה מוכר להם יין ודבק  
למכורכי חציות של יין לימן גם החציות ללוקחים והכי אמרין  
בבבבמפקיד (ב"מ מ:). איכא גולפי " ושדריה שהלוקא ומוכרו בחנות  
משתכר ציין ורז איקא הוא שפך  
להו מגולפי שלקחו ממנו ויהי ציין  
דידה: ומעבר להן. את מעבר  
המים: ויהבו ליה גולפי. דצון  
מיניה בצאגרא: כי קא טרח  
לשפון: דידיה קא טרח. שהיין  
אינו נאסר עד שגניע לקרקעית  
של זיקי דידהו. זיקי של עור גולפי  
של חסם. ולקמיה פריך הא קא  
מעבר להו מעצרה דהיינו נאסר  
שנאסר: והא רואה בקיומו.  
לאחר שנאסר: דלא נאטרו זיקי.

שלא יתבקשו הנודות שנהם ויטערו  
לגולפי ולא ייבזי להו ניהליה: **דמסני**  
**כדיהו**. דלי נמי מטטרו זיקי לא  
יהיז להו גולפי: **דאי' פריסדקי נקישו**  
**כדיהו**. כלס רקס לקבל הין  
היואל מן הנודות כשהן מתבקעין  
ללא איכפת להו אי מטטרו זיקי:  
**דאי' למכרויל מעיקרא**. רב איקא  
ריש נהרא הוה ואיל' למכרויל לספן  
מעיקרא הרי ימים רבים כל עת  
שיגיעו אנשים הללו העצירים בחנם:  
קיערי. קיערי. סימן הוה מוסר להם  
ומעירם הספן ומעצירם ואילו לא  
טרס מיד: **במתנ' ידיחס**. במס  
ואס היו מבוקעות אסורות: וכן יין  
**שנפל לסוך החומץ כו' לא גרס:**  
**גרוגרות**. תלמיס יבשים: כל  
**שכנאסו** צנוקן טעס. שנהנה  
צטעמו של איסור דהיינו צנות טעס  
לשכח אסור <sup>(א)</sup>. וכל שאין צהנאסו  
צנות טעס שנהנה צטעמו: **קנון**  
**חומץ שנפל לסוך גריסין**. דנותן  
טעס לפגם הוה מותר: וכן היו  
**עושין כו' לא גרס' צמתני' גב'**  
**מעשה לספור**. יש אדם שמצי'  
ראיות לספור את דבריו קתני אס'  
יש בהן צנות טעס אסורות והדר  
תני מעשה דגרוגרות והמירוס:  
גרוגרות היין פוטמן: **שאזר** כו'  
כלאים. שאזר <sup>(א)</sup> כלאים חוט אחד  
ואין מקומו ניכר: ולא ימכרו

**לענדן כובצ'ים:** דערפער שמו יחזור ומכור לישראל. ו"ה איז א  
למתייש שמו יחזור ומכר לישראל: **סבירין למס.** דכח"ב צמתים  
ט"ו כיון שמו אדם נעשה חפשי מן המלכות: **ולמפניהו.** דמו לא  
דאיזי להו ישראל מענדן כובצ'ים דמתן אסורה: **שלא צפני ישראל.**  
**דאין חוי** ישראל חבירא חבירא מוצין ליה לענדן כובצ'ים דדר זבין  
לילה חוי מיד ענדן כובצ'ים דקבר פת על הימח היא שישאל אפאה:  
**צירייהו.** סדק צבתימין: **צירייהו.** לשון מיטערן זיקי (לעיל ג.)

אסכרה תורה: דָּרָךְ זה אֵל ימכרנו לְעֹבֵד בַּבְּבֵרִים. דוּקָא אִכְד  
 וְנִבְלָדוּ יתפטרנו עֵלְיוּ אִכְל כְּנַלָּאִים וְחָלִי לִיכָא לְמִחַס מִיֵּיד כְּעִינָה  
 עַם כְּלָלִים וְדוּקָא בְּצִלְעָה כְּגוֹן מִרְדַּעַת חֲמֹרֵשׁ שְׂהוּא יִשְׁכַּע דְּלִיבָה  
 עֵלְיָךְ אִכְל אִתָּה מוֹתָר לְנִשְׁכֵּי מַחְמִיךְ אִכְל בְּצִלְעָה אֲסוּר דְּרַתְנָן  
 הֵר שְׁלָא יִהְיֶה בְּשָׂרוֹ נֹגַע בְּזֵס וְאֵעִ"פ שֶׁהֲלָעָה נִמִּי גִזְרֵי חֲכָמִים  
 מֵאֵל עַל בְּשָׂרוֹ מִ"מ הֵכָא לֹא גִזְרֵי: **אב"ל** עוֹשִׂין אוֹתוֹ תְּבַרְיִין  
 וְתֵהּ הֵא אִיכָא לֹעֲבֵד לֶרֶשׁ כְּדִלְמִירֵין גְּבִי צִינִית פ' הַתְּכַלֵּת (מִנְחֹת דף מ"א).  
 בְּרִיבּוּרָה יִעֲרֹל בּוֹ צִינִית מִשּׁוֹם לֹעֲבֵד לֶרֶשׁ שְׂנֵאָה שְׂאִינוּ חִיבֵי בְּמִצְוֹת  
 יִהְיֶה הֵיחָא אֲמִיר דֶּהֲיָא דִּמְנַחֹת (דף מ"א). אִלְיָכָא דְשִׁמּוּאֵל דְּחָזִיל  
 יִיקִיִּם בְּצִלְעָהִים הֵיכֵן אִינִי צִינִית וְיֵשׁ כָּאֵן עֲצִירָה וְהֵא דְלִילֵי טַעֲמָא  
 יִלְבֹּשִׁין חֲשׂוֹנֵין כ"ו <sup>ו</sup> (ז) וְהוּא א"י לְנַעֲשׂוֹת שְׂמֹאֵלִים מוּקִי הֵיכֵן דֶּהֲכָא  
 טַעַם דְּפִרְצִינָהּ וּלפ"ו הַחִילּוּק יִחַאֵל מִנְהִיגֵי שְׂאֵנוּ מִסִּירֵין הֲצִינִית  
 בְּצִרֵי וְלַטַּעֲמִיָּה דְּלִית לִיהּ מִצְוֹת בְּטוֹלֹת וְעוֹד סַמָּךְ לְמִנְהִיגֵי מִמֵּס'  
 הַחִילּוּנִים אֲנוּ נוֹהֲגִין כְּמֵה דְּבָרִים כְּגוֹן וִיחַל מִשָּׁה בְּלִילֵי טַעֲמִיּוֹת  
 שׁוֹנִים שְׂהִי לֵהֶם <sup>(1)</sup> בְּחִיָּהֶם דִּהּוּ זִהִיר בְּנִצּוֹת צִינִית כֹּל יִמְיִין  
 דְּלֵא זִהִיר בְּצִינִית כּוֹלֵי הֵאֵל אֲדַרְבָּה אִי רִמִּין הִיּוּ לֵעָבֵד לֹמֵר  
 אֲחֵרִים כְּדִלְמִירֵין בְּמִסְכַּת נָדָה (דף ע"ב). בְּרָאשׁוֹנָה הִיּוּ מִטְבִּילִין  
**לְרִמְפִּינְהוּ** וְלֹבִשְׁתִּינְהוּ וְדוּבִיבֵי שְׂאֵל בְּפִנֵּי יִשְׂרָאֵל.  
 אֲחֵד מִמֵּסוֹ <sup>(2)</sup> (כְּדִלְמִירֵין) <sup>ו</sup> (כְּרַבְנִינֵין) פ' אִין עַמְמִידִין  
 מוֹתָר בְּתַעֲרֻצוֹת כִּיּוֹן דְּלֵא שְׂכִיחָא לֹא גִזְרִין לְמִידִי:

## מסורת הש"ס

(א) וּפְלִסָּה עֵינַי, (ב) נִלְכֵּץ  
(ג) נִדְרָה שָׁם, (ד) וְשִׁיבָה  
עִמָּם מִן הַיָּם, (ה) וְעֵינַי  
חֹלִין לָהּ, כְּדֵי וּבְנִתָּא  
(ו) וּמִרְרֵי, (ז) וְעֵינַי  
(ח) בְּנִפְסָהּ וּבְנֵה אֶת  
מִתְּוֹה, (ט) בְּנִגְמָה שֶׁסְּאִמָּה  
שִׁמְרִי, (י) וְפִלְסָה פֶּה,  
שִׁבְתָּ לָּהּ, (יא) וְנִלְכֵּץ  
לְשׁוֹנָהּ, (יב) כִּדְךָ הָיָה  
הַדְּבָרִים וְהָאֵל וְעֵינַי  
עֲשׂוֹת וְאֶחָדִי וְאֶת הָאֵל  
וְעֵינַי וְיָ, (יג) וְנִדְרָה שָׁם  
(יד) וְעֵינַי מִלֵּים עִיבָה  
(טו) וְעֵינַי מִן שִׁמְרָה  
(טז) וְעֵינַי כָּל הַיָּם בְּרִמְתָּ  
יָם, דֵּיחַ לִמְחַר וְחֹסֶן בִּיבֵ  
שֶׁחַד, דֵּיחַ פֶּסֶח, (יז) וְעֵי  
שִׁיבָה, (יח) וְעֵי מִן שֶׁסְּ  
דֵּיחַ מִכְלָל,

## הגהות הב"ח

[illegible]

## הגהות מהר"ב

רנשבורג

צו כלאים וכו' לכן אומר  
 עירובין ולא בטלי. ו"צ אבל  
 התוס' בחולין לה ע"ה  
 בבבב"ה ובגמרא וכו' העלו  
 דמן הדין באמת בטל ורק  
 חומרא דתקנתא דרבנן  
 הוא:

# מכלל